

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zaawansowana praktyka pielęgniarska	
Rok studiów: I		Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Joanna Drozd, dr, joanna.drozd@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	35	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: wymagania wstępne i wymagania formalne: Farmakologia, Ordynowanie leków i wypisywanie recept – wiedza zdobyta podczas studiów na kierunku Pielęgniarstwo I stopnia.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student ma opanowaną wiedzę na temat: posługiwania się wiedzą o lekach, o krwi i o środkach krwiozastępczych celem bezpiecznego ich podawania, przechowywania leków, krwi i środków krwiozastępczych, rozpoznawania i reagowania w sytuacjach niepożądanego działania, korzystania ze źródeł informacji o lekach, doboru środków dezynfekcyjnych pod kątem skuteczności działania; korzystania ze źródeł informacji o lekach, posiada umiejętność wypisywania recept w tym e-recepty na kontynuację leczenia oraz wpisywania recept na leki samodzielnie ordynowane.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W1	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych	K_W03
B.W2	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	K_W03
B.W3	zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń	K_W03
B.W4	objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne	K_W03
Umiejętności - potrafi		
B.U1	dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu zdrowia pacjenta	K_U07
B.U2	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych	K_U07
B.U3	ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia	K_U07
B.U4	dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta	K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K01	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	K_K01
K.K02	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	K_K02
K.K03	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	K_K03
K.K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K.K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Farmakoterapia chorób cywilizacyjnych – cukrzyca, choroby górnych dróg oddechowych, choroby układu krążenia.	wykład	wykład podający	Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru
TP-02	Farmakoterapia chorób cywilizacyjnych – choroby nowotworowe.	wykład	wykład podający	Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru
TP-03	Informacje o lekach, bazy danych, informatory medyczne jako źródła informacji o lekach, charakterystyki produktów leczniczych.	wykład	wykład podający	Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru
TP-04	Regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.	wykład	wykład podający	Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru
ćwiczenia				
TP-06	Recepta i E-recepta - elementy recepty, zapis form substancji leczniczych, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia.	ćwiczenia	zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, pokaz z instruktażem, opis przypadku klinicznego	zaliczenie na ocenę, zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym wypisywaniem recept i ordynowaniem leków
TP-07	Zasady wypisywania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia	ćwiczenia	zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł	zaliczenie na ocenę,

	oraz na leki w ramach samodzielnej ordynacji.		wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, pokaz z instruktążem, opis przypadku klinicznego	zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym wypisywaniem recept i ordynowaniem leków
TP-08	Samodzielne przygotowanie recepty i zlecenia na wyroby medyczne i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia.	ćwiczenia	zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, pokaz z instruktążem, opis przypadku klinicznego	zaliczenie na ocenę, zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym wypisywaniem recept i ordynowaniem leków

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Rajtar – Cynke G. (red.): Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2002.
2. Schmid B., Strub P., Studer A. red. wydania polskiego Prandota J.: Farmakologia dla zawodów pielęgniarzkich. Med. Pharm 2013.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r., poz. 739).

Literatura uzupełniająca:

1. Kostowski W, Herman Z. Farmakologia – podstawy farmakoterapii (tom I i II). Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014, 2017.
2. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education & Art.- Profesional Project, Gdańsk 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	35
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		1,4
	Praca własna studenta			1,6
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	20	B.W1, B.W2, B.W3, B.W4,	- egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z umiejętnościami wykonywanych podczas zajęć, ćwiczenie umiejętności związanych z samodzielnym ordynowaniem leków i wypisywanie recept	20	B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, K.K01, K.K02, K.K03, K.K04, K.K05,	- zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, opis przypadku recepty, Zaliczenie na ocenę, zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym wypisywaniem recept i ordynowaniem leków
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca:				
Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń (i pracy własnej studenta związanej z tą formą zajęć)				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do zajęć 2. Udzielanie odpowiedzi na zadane pytania 3. Udział w dyskusji 				
zaliczenie:				
<ul style="list-style-type: none"> • ocena: niedostateczna:2,0 niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne • ocena: dostateczna: 3,0 zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami • ocena: dość dobra 3,5 zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami • ocena: dobra 4,0 dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne • ocena: ponad dobra 4,5 bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne • ocena: bardzo dobra 5,0 znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne 				
Ocena podsumowująca (końcowa):				
Forma i warunki zaliczenia wykładów (i pracy własnej studenta związanej z tą formą zajęć)				

1. Egzamin pisemny – test, w semestrze I - w sesji zimowej
2. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej, – co najmniej dostatecznej (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi)

Kształtowanie oceny podsumowującej na podstawie punktacji uzyskanej z egzaminu pisemnego:

- < 51% - ocena niedostateczna 2,0
- 51 - 60 % - ocena 3,0
- 61 – 70 % - ocena 3,5
- 71 – 80 % - ocena 4,0
- 81 – 90 % - ocena 4,5
- 91 – 100 % - ocena 5,0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dziekana Wydziału/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)